

**Szkolny program wychowawczo-
profilaktyczny**

Szkoły Podstawowej nr 4 im. Juliana Tuwima

w Sosnowcu

na rok szkolny 2017/2018

**Zatwierdzony do realizacji Uchwałą Rady Pedagogicznej
Nr 3/2017-2018 z dnia 27.09.2017r.**

„Każde dziecko powinno czuć,
że szkoła pomaga mu
stać się lepszym człowiekiem. Bohaterem.”
Philip Zimbardo.

Preambuła

Program wychowawczo - profilaktyczny powstał w oparciu o wizję i misję szkoły, po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców. Przedstawia całościowo treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym podejmowane w szkole i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli oraz innych pracowników szkoły. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).

- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).

Program zgodny z programami narodowymi i krajowymi:

- Narodowy Program Zdrowia (na lata 2016 - 2020)
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (2014 - 2020)
- Krajowy Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS opracowany na lata 2017-2021
- Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego (2017-2022)
- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce (2014-2018).
- Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przeszłości wśród Dzieci i Młodzieży

Program zgodny z dokumentami wewnątrzszkolnymi:

- Statutem Szkoły Podstawowej nr 4 im. Juliana Tuwima w Sosnowcu
- Planem pracy szkoły na rok szkolny 2017/2018
- Szkolnym zestawem podręczników na rok szkolny 2017/2018

W programie uwzględniono wykorzystanie programów :

- Program profilaktyczno – wychowawczy Epsilon
- Zachowaj trzeźwy umysł
- Nie pal przy mnie proszę

- Program dla szkół

Program uwzględnia podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2017/2018:

1. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.
2. Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej.
3. Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.
4. Wprowadzanie doradztwa zawodowego do szkół i placówek.
5. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły.
6. Podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkołach i placówkach systemu oświaty.

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej nr 4 im. Juliana Tuwima w Sosnowcu opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawach programowych.

I. Misja szkoły

Chcemy być szkołą, która kształcić będzie uczniów na miarę XXI wieku, radzących sobie w zmieniającym się współczesnym świecie oraz stawiających czoła coraz bardziej wymagającej rzeczywistości. Będziemy postępować tak, by w sposób najbardziej efektywny i wydajny umożliwić młodym ludziom wszechstronny rozwój.

II. Wizja szkoły

„Nauczanie przedmiotów ma sens, kiedy uzupełnia wychowanie.” – prof. Zbigniew Gaś.

Pragniemy, aby nasza szkoła była postrzegana w środowisku lokalnym jako instytucja dobra, przyjazna i życzliwa uczniom, zapewniająca im wszechstronny rozwój. Wizją naszej szkoły jest wychowanie człowieka kulturalnego, odpowiedzialnego, aktywnego, twórczego, wrażliwego, otwartego na potrzeby drugiego człowieka, mającego poczucie więzi ze swoim miastem, regionem, ze swoją Ojczyzną, człowieka prawego i tolerancyjnego.

1. Działania szkoły będą oparte na zasadzie partnerstwa, przyjaźni, szacunku i wzajemnej pomocy i będą polegały na rozwijaniu sfery fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej przy zaangażowaniu uczniów, rodziców, wszystkich pracowników szkoły i wsparciu władz lokalnych.

2. Szkoła będzie wspierać uczniów klas I -VII w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej poprzez:

- realizację wyżej wymienionych programów
- wdrażanie do wielowymiarowej samodzielności emocjonalnej, przystosowawczej, uspołecznionej
- poznanie bliższego i dalszego środowiska społecznego
- budzenie i aktywizowanie ciekawości oraz umiejętności poznawczych

- stworzenie miłej i bezpiecznej atmosfery nauki i współżycia
- rozpoznawanie, zachęcanie i rozwijanie indywidualnych, twórczych umiejętności na miarę ich możliwości intelektualnych
- wzbudzanie i motywowanie do nauki
- rozwijanie poczucia dumy i zadowolenia z osiągniętych wyników.

3. Szkoła będzie przygotowywać dziecko do przyszłego życia przez:

- respektowanie potrzeb innych i uczenie tolerancji
- kształtowanie właściwej postawy w czasie zabawy, pracy i wypoczynku
- poznawanie zasad życia społecznego
- propagowanie dziedzictwa kultury regionalnej, narodowej i europejskiej
- zachęcanie do zespołowego działania
- rozumienie potrzeby ochrony środowiska

4. Grono nauczycielskie będzie współpracowało w wypełnianiu powierzonych mu zadań wobec uczniów szkoły i poszukiwaniu nowych rozwiązań organizacyjnych, edukacyjnych i wychowawczo –opiekuńczych, kształtując postawy moralne uczniów.

5. Szczególną rolę wspomagającą proces opiekuńczo-wychowawczy pełnić będzie świetlica szkolna poprzez :

- stworzenie odpowiednich warunków do nauki i wypoczynku
- dbałość o bezpieczeństwo i dobre samopoczucie
- propagowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu
- wdrażanie zasad etycznego współżycia i współdziałania w grupie
- podnoszenie zasad kultury życia codziennego

6. Działania szkoły będą nakierowane na kształtowanie świadomości uczniów, że proces uczenia idzie w parze z ruchem. Brak ruchu wpływa negatywnie na rozwój psychofizyczny.

- Zaspokojenie biologicznej potrzeby zwiększonej aktywności ruchowej
- Przygotowanie ucznia do samodzielnej i zespołowej aktywności fizycznej
- Harmonijny rozwój organizmu oraz kształtowanie prawidłowej postawy ciała

- Kształtowanie nawyku uczestnictwa w dowolnie wybranych formach rekreacyjnych
- Kształtowanie umiejętności organizowania i aktywnego spędzania czasu wolnego
- Rozbudzanie oraz kształtowanie różnorodnych zainteresowań i zdolności motorycznych ogółu uczniów, organizowanie ich dobrowolnego kształcenia (nabywania współdziałania w różnych grupach)
- Wyposażenie uczniów w elementarną wiedzę dotyczącą rozwoju fizycznego i motorycznego oraz zasad higienicznego trybu życia
- Rozbudzanie zainteresowań sportowych
- Kształtowanie postaw warunkujących bezpieczeństwo uczniów w czasie zajęć ruchowych

III. Sylwetka absolwenta

Celem wychowania jest wsparcie całościowego rozwoju dziecka. Wsparcie to realizowane jest przez proces opieki, wychowania i nauczania – uczenia się, co umożliwi dziecku odkrywanie własnych możliwości, sensu działania oraz gromadzenie doświadczeń na drodze prowadzącej do prawdy, dobra i piękna. Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia.

Dążeniem Szkoły Podstawowej nr 4 im. Juliana Tuwima w Sosnowcu jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący naszą szkołę, posiada następujące cechy i umiejętności:

- potrafi okazać miłość i szacunek dla poszczególnych członków rodziny
- zna swoje prawa i obowiązki w rodzinie
- bierze udział w organizowaniu świąt i różnych uroczystości okolicznościowych
- zachowuje się z godnością podczas uroczystości szkolnych (zna hymn szkoły, szanuje sztandar, nosi strój galowy)

- dba o szkolny estetyczny wygląd, zmienia obuwie, przestrzega zasad higieny osobistej; szczegółowy zapis wyglądu i stroju ucznia zgodny jest z zapisem w Statucie szkoły
- pielęgnuje tradycje i pamiątki rodzinne, zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły
- zachowuje się z godnością i szacunkiem dla drugiego człowieka poprzez swoją postawę, słowa, strój, dbałość o estetykę pomieszczeń itd.
- jest życzliwy i pozytywnie nastawiony wobec innych
- potrafi rozwiązywać konflikty interpersonalne i podejmować odpowiedzialne decyzje
- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności
- potrafi pogodzić odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za drugiego człowieka
- jest wrażliwy na krzywdę innych ludzi: biednych, samotnych, cierpiących z różnych powodów
- rozumie potrzebę wolontariatu, szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy
- dąży do budowania więzi między pokoleniami (uczeń-nauczyciel, dzieci-rodzice)
- jest tolerancyjny wobec innych ludzi
- okazuje miłość i szacunek do Ojczyzny
- okazuje szacunek przyrodzie, odkrywa jej piękno i tajemnice, zdrowo odpoczywa
- jest zdolny do samodzielnego myślenia, szanuje prawdę, postępuje zgodnie z własnym sumieniem
- zna przynajmniej jeden język obcy
- potrafi zaprezentować własny talent i umiejętności
- jest dobrze przygotowany do następnego etapu nauki
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji oraz technologii informatycznej, rozwija kompetencje informatyczne.
- bezpiecznie korzysta z cyberprzestrzeni oraz reaguje na zagrożenia z nią związane
- potrafi przeciwstawić się patologicznym zjawiskom społecznym (np. alkohol, narkotyki, dopalacze) oraz negatywnym wpływom środków masowego przekazu
- ma świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów nauczania jak i całej edukacji na danym etapie

- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych
- jest odporny na niepowodzenia, potrafi radzić sobie ze stresem
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole
- podejmuje różne formy aktywności zaspokajające potrzeby psychiczne i społeczne, rozwijające ich zainteresowania i uzdolnienia oraz kształtujące postawy prospołeczne

Absolwent, który zrealizuje wartości, odniesie sukces w życiu zawodowym i osobistym.

IV. Ceremoniał szkolny

Wstęp

Głównym zadaniem szkoły jest nauczanie i wychowywanie młodych ludzi. Ponieważ znajomość savoir - vivre i kultury języka jest podstawą funkcjonowania w społeczeństwie, obok wiedzy i umiejętności, przekazywanych na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, należy uczyć dzieci i młodzież zasad postępowania w różnych miejscach i sytuacjach, poczynając od reguł dotyczących organizacji świąt i apeli.

Zbiorem ustanowionych i obowiązujących w szkole norm zachowania się w czasie uroczystości szkolnych jest Ceremoniał Wewnętrzny, który stanowi integralną część tradycji i harmonogramu pracy tej placówki. Opisuje symbole szkoły i formy celebracji sztandaru.

Zadaniem ceremoniału jest również pomoc w organizacji ślubowań, przyrzeczeń i apeli.

Symbole szkoły

Szkoła Podstawowa nr 4 im. Juliana Tuwima posiada:

a) patrona – Julian Tuwim

b) sztandar,

c) hymn Szkoły,

d) ceremoniał szkolny

Hymn szkoły

Na apelach i uroczystościach szkolnych śpiewany jest hymn szkoły. Hymnu nie śpiewa się na apelach zwykłych i organizacyjno-porządkowych.

Tekst hymnu:

W Sosnowcu jedna szkoła,

którą znam,

Co dwie figurki dzieci

w wejściu ma.

Patrzę na miasto prawie

od lat stu, lecz młodzi są

jak my wszyscy tu!

Ref.

Bo właśnie w szkole numer cztery,

znajdziesz dla siebie takie bajery!

Bo tylko w szkole numer cztery,

dostaniesz wiedzę i dobre maniere.

O naszej szkole każdy

dobrze mówi,

jej patronem jest pan

Julian Tuwim.

My razem z Dziem

w ławce siedzimy,

o wakacjach

u Bambo marzymy.

Ref.

Bo właśnie w szkole numer cztery,

znajdziesz dla siebie takie bajery!

Bo tylko w szkole numer cztery,
dostaniesz wiedzę i dobre maniery.

Szacunek nasza „czwórka”

wciąż dostaje

bo co dzień mądrość

i radość nam daje.

Wbrew numerowi

co dobrą notą jest-

stać ją na mocnych

szóstek gest!

Ref.

Bo właśnie w szkole numer cztery,
znajdziesz dla siebie takie bajery!

Bo tylko w szkole numer cztery,
dostaniesz wiedzę i dobre maniery.

Gdy czas już przyjdzie
żegnać szkolne mury ,

na buziach naszych
nie zagoszczą chmury.

Bo kiedyś do niej
na pewno wrócimy,

gdy nasze dzieci
tu przyprowadzimy.

Ref.

Bo właśnie w szkole numer cztery,
znajdziesz dla siebie takie bajery!

Bo tylko w szkole numer cztery,
dostaniesz wiedzę i dobre maniery.

Autor tekstu: Emilia Głowa

Autor muzyki: Wojciech Tabak

Na apelach szkolnych poświęconych uroczystościom państwowym śpiewany jest hymn państwowy – „Mazurek Dąbrowskiego”

Sztandar szkoły

Sztandar Szkolny jest symbolem Polski, symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają powagi zachowania, a przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji właściwych postaw jego poszanowania.

1. Sztandar jest przechowywany w zamkniętej gablocie. Insignia pocztu sztandarowego przechowywane są w gabinecie Dyrektora szkoły.
2. W skład pocztu sztandarowego wchodzi uczniowie o nienagannej postawie i godni tego zaszczytu. Kandydatury składu pocztu zgłaszane są przez opiekuna pocztu sztandarowego za zgodą wychowawcy, nauczycieli i rodziców wybranych uczniów do Dyrektora szkoły. Uczniowie wybierani są z klasy programowo najwyższej. Decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu sztandarowego. W takim wypadku należy dokonać kolejnego wyboru.
3. Insignia pocztu sztandarowego to: biało – czerwone szarfy założone przez prawe ramię, białe rękawiczki. Uczniowie uczestnicząc w uroczystościach szkolnych powinni być ubrani odświętnie: chłopcy: białe koszule i ciemne spodnie, dziewczęta: białe bluzki i ciemne spódnice.
4. Sztandar uczestniczy w uroczystościach, które odbywają się w szkole. Opuszcza miejsce uroczystości przed częścią artystyczną.
5. Postawy sztandaru i pocztu sztandarowego:
  - „zasadnicza” – na baczność, chorąży trzyma przed sobą sztandar w pozycji pionowej, jest to również postawa przyjmowana przez asystę w czasie salutowania i prezentowania sztandaru oraz w trakcie marszu,
  - „prezentuj” – chorąży unosi sztandar pionowo do góry, ta postawa przyjmowana jest tuż przed wprowadzeniem, wyprowadzeniem i wystąpieniem pocztu sztandarowego,
  - „salutowanie sztandarem” – chorąży trzyma sztandar przed sobą pod kątem około 45 stopni, sztandar znajduje się w tej postawie w momencie ślubowania, składania

przysiężek,

- „na ramię” – w czasie marszu sztandar znajduje się na prawym ramieniu chorążego pod kątem około 45 stopni,

- "spocznij” – postawa pocztu sztandarowego.

6. Ceremoniał przekazania opieki nad sztandarem odbywa się w czasie uroczystego zakończenia roku szkolnego klas ósmych. Najpierw występuje poczet sztandarowy ze sztandarem, a następnie wychodzi nowy skład pocztu i ustawia się w następującym porządku: chorąży i jego zastępca z przodu sztandaru, asysta przodem do bocznych płaszczyzn sztandaru. Jako pierwszy zabiera głos ósmoklasista - dotychczasowy chorąży pocztu sztandarowego. Następnie dotychczasowa asysta przekazuje insygnia. Chorąży salutuje sztandarem, nowy chorąży przykłada na prawe kolano, całuje róg sztandaru, po tym ósmoklasista przekazuje sztandar.

Pasowanie na ucznia

Na uroczystym apelu z okazji ślubowania klas pierwszych uczniowie składają ślubowanie. Ślubowanie uczniów klas pierwszych odbywa się w postawie „salutowanie sztandarem”.

Wszyscy uczniowie, nauczyciele i goście stoją na baczność. Przedstawiciele klas pierwszych podchodzą do sztandaru, który stoi na środku sali. Trzymają uniesioną do góry na wysokości oczu prawą rękę z wyciągniętymi jak do salutowania dwoma palcami i ślubują. Pozostali uczniowie klas pierwszych stoją w pozycji na baczność z ugiętą prawą ręką z uniesionymi do góry dwoma palcami.

Rota ślubowania pierwszoklasistów:

"My, najmłodszy uczniowie Szkoły Podstawowej nr 4 im. Juliana Tuwima w Sosnowcu ślubujemy na sztandar naszej szkoły, że będziemy dobrymi Polakami, będziemy dbać o dobre imię swojej klasy i szkoły, będziemy się uczyć jak kochać swoją ojczyznę." Pasowanie na ucznia następuje tuż po ślubowaniu złożonym przez pierwszoklasistów.

Pożegnanie absolwentów

Na uroczystym apelu kończącym rok szkolny następuje pożegnanie uczniów klas ósmych. Pożegnanie to przebiega według harmonogramu apeli i uroczystości szkolnych. Na uroczystość składa się część oficjalna - przekazanie sztandaru uczniom klas siódmych, rozdanie świadectw dla uczniów wyróżniających się w nauce oraz część artystyczna.

Apele i uroczystości szkolne

Przebieg uroczystości, apelu:

1. Apele i uroczystości szkolne są organizowane dla uczniów klas I-VII, bądź w dwóch grupach wiekowych: klasy I –III i klasy IV – VII.

2. Przebieg apelu:

a) rozpoczęcie apelu, uroczystości:

- wprowadzenie sztandaru (na apelach zwykłych sztandaru nie wprowadza się)

- odśpiewanie hymnu szkoły (na apelach szkolnych poświęconych uroczystościom państwowym śpiewany jest hymn państwowy – „Mazurek Dąbrowskiego”)

Prowadzący apel: "Proszę wszystkich o powstanie. Całość baczność. Sztandar Szkoły Podstawowej nr 4 im. Juliana Tuwima wprowadzić." (Uczniowie klas VII wprowadzają sztandar szkoły).

Do hymnu.

Prowadzący apel:

- powitanie zaproszonych gości, nauczycieli, pracowników szkoły, rodziców oraz uczniów.

Na dzisiejszym apelu przygotowanym z okazji ..... (nazwa święta lub uroczystości) miło jest mi powitać przybyłych gości:

- dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4, ...

- wicedyrektora Szkoły, ...

- nauczycieli,

- pracowników szkoły,

- rodziców,

- uczniów

b) część oficjalna:

- przemówienie dyrektora szkoły (i innych gości)

- wyprowadzenie sztandaru szkoły

Prowadzący apel:

"Całość baczność. Sztandar Szkoły Podstawowej nr 4 im. Juliana Tuwima wyprowadzić"

c) część artystyczna:

- zaproszenie do obejrzenia części artystycznej

d) zakończenie apelu, uroczystości; podziękowanie osobom, które przygotowały apel i

gościom za przybycie.

Prowadzący apel: "Na tym kończymy naszą uroczystość. Proszę o rozejście się do klas."

Stałe uroczystości wpisane w harmonogram pracy szkoły

Do uroczystości, które na stałe wchodzą w plan pracy szkoły należą:

- rozpoczęcie roku szkolnego - 1.IX
- Dzień Edukacji Narodowej – 14. X
- Dzień Patrona Szkoły - IV
- ślubowanie uczniów klas pierwszych - X
- święto Odzyskania Niepodległości -11.XI
- apel z okazji Bożego Narodzenia - XII
- rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja - V
- zakończenie roku szkolnego - VI

Dekoracja budynku szkoły flagami państwowymi

Budynek szkoły dekorowany jest flagami państwowymi w:

- a) święta państwowe
- b) wybory prezydenckie, samorządowe.

V. Cele ogólne

Działalność wychowawczo - profilaktyczna w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia fizycznego i psychicznego oraz wspomaganiu ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,
- 3) emocjonalnej – ukierunkowanej na zdobycie umiejętności zachowania równowagi między wyrażaniem uczuć a ich kontrolą, umiejętności współpracy i współdziałania

oraz odpowiedzialności za swoje czyny i okazywania uczuć wdzięczności, przyjaźni, życzliwości,

- 4) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 5) duchowej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Realizacja programu nastąpi poprzez:

- działania wychowawcze,
- działania edukacyjne,
- działania informacyjne,
- działania profilaktyczne,
- przestrzeganie procedur reagowania w sytuacjach kryzysowych,
- przestrzegania procedur udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- organizację zajęć i programów alternatywnych,
- wspomaganie procesu adaptacji uczniów,
- wspomaganie rozwoju uczniów,
- ścisłą współpracę z rodzicami/opiekunami prawnymi,
- współpracę ze środowiskiem lokalnym,
- współpracę z odpowiednimi instytucjami.

Działalność wychowawcza obejmuje:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,

2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu , a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
5. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
6. doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
7. wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
8. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
9. przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
10. wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna obejmuje:

1. poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
2. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
3. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
4. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
5. prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
6. doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna obejmuje:

1. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,

2. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
3. przekazanie informacji uczniom i ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
4. informowanie uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1. wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
2. wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
3. wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,

rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,

2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
3. kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
4. doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych,
5. włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

VI. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,

- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców ,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego, szkoły

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji, budzą i utrwalają związek z „małą ojczyzną” i społecznością lokalną
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- kreują sytuacje, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości
- kształtują umiejętności współdziałania i współistnienia w grupie rówieśniczej przez wspólną naukę, zabawę,
- zapewniają indywidualne podejście i zróżnicowanie potrzeb oraz możliwości każdego ucznia
- wspomagają rozwój zdolności oraz umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów i podejmowania różnych decyzji
- wspomagają i motywują swoich uczniów do rozwijania zainteresowań i uzdolnień, promują ich osiągnięcia na terenie szkoły i w środowisku lokalnym
- wyrabiają i utrwalają nawyki kulturalne, uwalniają na stosowanie form grzecznościowych i unikanie wulgaryzmów

- uczą szacunku dla dobra wspólnego i tolerancji jako podstawy życia w społeczeństwie
- kształtują pozytywny stosunek swoich wychowanków do niepełnosprawnych rówieśników, uczą akceptacji osób o odmiennej fizyczności np. osób otyłych
- rozwijają dociekliwość poznawczą, poszukującą prawdy, dobra i piękna w świecie
- kształtują odpowiedzialność za swoje czyny i słowa
- wspomagają wzrastanie dzieci w klimacie miłości do rodziny
- promują i wyrabiają postawy zdrowego trybu życia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,

- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawczo – profilaktyczny:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,

- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwała w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- inicjuje działania dotyczące życia uczniów

- angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły
- Samorząd Uczniowski klas IV-VII otacza opieką uczniów klasy pierwszej
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów, może podejmować działania z zakresu wolontariatu
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

VII. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2017/2018

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego – 4 września 2017
- Ślubowanie klas pierwszych – 26 października 2017
- Dzień Edukacji Narodowej - 13 października 2017r
- Święto Patrona Szkoły – listopad 2017
- Narodowe Święto Niepodległości – 11 listopada 2017r
- Andrzejki szkolne – 29 listopada 2017r
- Sportowy turniej mikołajkowy dla przedszkolaków - grudzień 2017
- Mikołajki klasowe – 6 grudnia 2017r
- Wigilia szkolna – 22 grudnia 2017r
- Kiermasz Świąteczny – grudzień 2017r
- Dzień Języków Obcych – styczeń 2018

- Karnawał – luty 2018
- Walentynki – 14 lutego 2018r
- Dzień otwarty szkoły – marzec 2018r
- Pierwszy dzień wiosny – 21 marca 2017r
- Dzień Ziemi – kwiecień 2018
- Dzień Talentu – kwiecień / maj 2017r
- Szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja – maj 2018r
- Dzień Sportu - 1 czerwca 2018r
- Piknik rodzinny – czerwiec 2018r
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego – 22 czerwca 2018r

VIII. Diagnoza środowiska szkolnego

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków z realizacji programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2016/2017,
- obserwacji uczniów na zajęciach dydaktycznych, wycieczkach, uroczystościach szkolnych, na korytarzach w czasie przerw, w drodze do i ze szkoły,
- analizy dokumentacji pedagoga szkolnego - analiza problemów szkolnych, działań interwencyjnych,
- analizy wyników klasyfikacji, w tym frekwencji oraz ilości nieodpowiednich i naganych ocen zachowania.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy zidentyfikowano problemy w następujących obszarach:

1. Problemy w obszarze przestrzegania norm społecznych
2. Stopień zagrożenia występowaniem zachowań ryzykownych
3. Poziom motywacji uczniów do osiągnięcia wyników na miarę swoich możliwości i ewentualnych przyczyn zaniżonej motywacji
4. Poziom samoakceptacji, umiejętności radzenia sobie ze stresem, stabilności emocjonalnej uczniów

Analiza wyników badań.

Identyfikacja niepokojących objawów:

1. Wskaźniki problemów w obszarze przestrzegania norm społecznych:

- powtarzające się sytuacje odrzucenia społecznego wybranych uczniów
- powtarzające się skargi na wyzwiska, wyśmiewanie się, przykre zachowania uczniów wobec siebie
- nieprawidłowe rozwiązywanie konfliktów (przekazywanie nieprawdziwych informacji, budowanie izolacji społecznej wybranej osoby, deprecjonowanie rodziny)
- powtarzające się skargi na wulgaryzmy i niski poziom kultury osobistej wśród uczniów
- wzrost liczby uczniów stosujących przemoc
- wzrost liczby uczniów używających wulgaryzmów

2. Wskaźniki zagrożenia występowania zachowań ryzykownych:

- brak pomysłów na konstruktywne spędzanie czasu wolnego
- spędzanie przez uczniów zbyt dużej ilości czasu przed komputerem

- budowanie relacji społecznych w oparciu o media społecznościowe i komunikatory internetowe
- trudności dydaktyczne i brak poczucia sukcesów
- braki w kulturze osobistej: lekceważenie norm i zasad obowiązujących w danej społeczności
- brak poczucia jedności z grupą społeczną
- niskie poczucie własnej wartości
- nieadekwatna samoocena
- pojawiające się sygnały obniżenia nastroju
- niechęć rodziców do poszukiwania pomocy u specjalistów

3. Wskaźniki problemów w obszarze poziomu motywacji uczniów do osiągnięcia wyników na miarę swoich możliwości i ewentualnych przyczyn zanizonej motywacji:

- nieobecności na zajęciach wyrównawczo-dydaktycznych, korekcyjno - kompensacyjnych uczniów szczególnie wymagających pomocy
- angażowanie się w realizację zadań dodatkowych powtarzających się osób
- brak wiary we własne możliwości, nieznanomość swoich mocnych stron
- nieadekwatna samoocena

4. Wskaźniki problemów w obszarze poziomu samoakceptacji, umiejętności radzenia sobie ze stresem, stabilności emocjonalnej uczniów:

- sygnalizowane problemy z obniżeniem nastroju
- nieumiejętność rozwiązywania problemów interpersonalnych (częste skargi na kolegów, nieporozumienia kończące się szarpaninami, sprawy załatwiane za pomocą obraźliwych smsów lub wiadomości na serwisach społecznościowych)
- nieumiejętność szukania konstruktywnej pomocy

Określenie czynników ryzyka oraz czynników chroniących.

W działaniach profilaktycznych będziemy minimalizować wpływ **czynników ryzyka**:

- niewłaściwy wpływ środowiska rówieśniczego
- niewystarczające poczucie więzi z najbliższym środowiskiem
- dysfunkcje rodziny
- predyspozycje osobowościowe, intelektualne uczniów
- brak zainteresowań lub brak możliwości ich rozwijania
- niewłaściwie zorganizowany czas wolny.

Profilaktyka w naszej szkole będzie koncentrować się na wzmacnianiu **czynników chroniących**. W związku z tym będziemy:

- wspomagać rodzinę w pełnieniu funkcji wychowawczych, opiekuńczych,
- umożliwiać rozwój zainteresowań,
- zapobiegać niepowodzeniom szkolnym,
- określać czytelne wartości, normy i zasady,
- zapewniać osiągnięcie sukcesów na miarę możliwości,
- zapewniać warunki motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą,
- dostarczać wiedzę na temat współczesnych zagrożeń,
- umożliwiać zdobycie kompetencji społecznych oraz wzbogacanie zasobów osobistych pomocnych w prawidłowym funkcjonowaniu społecznym i osobistym,
- promować pomoc specjalistyczną.

Analiza sukcesów wychowawczych:

- Duże zaangażowanie społeczności szkolnej w organizację imprez szkolnych: Pasowanie na ucznia, Kiermasz Świąteczny, Dzień Talentu, Dzień Patrona, Piknik Rodzinny.
- Uczniowie są zaangażowani i chętnie uczestniczą w zajęciach i imprezach proponowanych przez szkołę.

- Uczniowie podejmują działalność na rzecz własnego rozwoju oraz rozwoju szkoły i współpracują ze sobą w realizacji przedsięwzięć – imprez klasowych i szkolnych, konkursów, przedstawień i akademii, prac Samorządu Uczniowskiego.
- Dobra ocena działań wychowawczych szkoły przez rodziców.
- Angażowanie się uczniów w organizację imprez klasowych i szkolnych.
- Dobra choć niewystarczająca integracja środowiska szkolnego.
- Brak znaczących sygnałów zagrożenia uzależnieniami substancjami psychoaktywnymi.

Analiza porażek wychowawczych:

- Powtarzające się skargi na wyzwiska, odrzucenie społeczne.
- Spadek zainteresowania akcjami charytatywnymi, wolontariatem – w działania włączają się wybrane osoby.
- Trudności we właściwym i konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów interpersonalnych.
- Niewystarczające zaangażowanie najślabszych uczniów w udział w zajęciach dodatkowych.
- Niechęć rodziców do korzystania z pomocy specjalistycznej.

Skuteczne metody wychowawcze stosowane w placówce:

- Indywidualne rozmowy z uczniami
- Indywidualny kontakt z rodzicami uczniów i dobór metod pracy stosowny w danym przypadku
- Spisywanie z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze oraz z ich rodzicami kontraktów

Nieskuteczne metody wychowawcze :

- Stosowanie odpowiedzialności zbiorowej
- Brak konsekwencji i wspólnego działania dorosłych (zarówno rodziców jak i nauczycieli i innych pracowników szkoły)
- Brak dokładnej informacji czego oczekujemy od ucznia, niejasne wymagania

IX. Szczegółowe cele wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2017/2018

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczo - profilaktycznej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze intelektualnej, psychicznej, emocjonalnej, społecznej i duchowej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- poszerzenie działań związanych z nabywaniem kompetencji niezbędnych do efektywnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych (kompetencji społeczno – emocjonalnych, w szczególności rozpoznawanie emocji, radzenia sobie z trudnymi stanami emocjonalnymi, poszukiwanie wsparcia w sytuacjach trudnych),
- wzmocnienie działań zmierzających do aktywnej współpracy wychowawczej rodziców i szkoły,
- rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów, organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnych z rozpoznanymi potrzebami,
- motywowanie i przygotowywani uczniów do liczniejszego udziału w konkursach i zawodach,
- kształtowanie w dzieciach i młodzieży umiejętności rozmowy opartej na wzajemnym szacunku oraz współpracy,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,

- uwrażliwienie uczniów na potrzeby innych i angażowanie ich do licznego udziału
- w akcjach charytatywnych na rzecz innych (ludzi, instytucji),
- rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu,
  - prowadzenie systematycznych zajęć dotyczących sposobów rozwiązywania konfliktów oraz umiejętności właściwego zachowania się w sytuacjach przemocowych,
  - kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby,
  - bezpieczeństwo w Internecie,
  - odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych,
  - przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
  - przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
  - kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych,
  - troskę o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców,
  - poprawę frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych, wyeliminowanie przypadków wagarów,
  - upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości,
  - kontynuowanie:
    - wzmocnienia umiejętności wychowawczych nauczycieli,
    - doskonalenia kadry pedagogicznej w zakresie prowadzenia efektywnej pracy wychowawczej i profilaktycznej, ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia mediacji oraz interwencji profilaktycznej i kryzysowej
    - aktywizowania i wzmocnienia współpracy szkoły z rodzicami /opiekunami prawnymi uczniów.

X. Harmonogram działań

S F E R A	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
I N T E L E K T U A L N A	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet, obserwacje podczas bieżącej pracy, rozmowa indywidualna na lekcji z uczniem w celu poszukiwania szczególnych zainteresowań, wyszukiwanie i podkreślanie mocnych stron uczniów	nauczyciele, wychowawcy	cały rok
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, wycieczki, udział w życiu kulturalnym miasta, w zawodach sportowych, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów	nauczyciele wychowawcy specjaliści	zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za

	na forum szkoły, zajęcia z uczniem zdolnym, Szkolenie rady pedagogicznej z zakresu aktywnych metod pracy Przeprowadzenie przez nauczycieli zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy	koordynator WDN dyrektor	ich przygotowanie Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego
Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	zajęcia z orientacji zawodowej rozmowy indywidualne z uczniami	wychowawcy, pedagog szkolny	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach cały rok
Kształtowanie postawy twórczej	Szkolny Dzień Talentu	wychowawcy, organizatorzy	Kwiecień/maj 2018
Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	Praca w grupach, dyskusja, dramy, umożliwienie dzieciom wypowiedzenia się na temat własnych poglądów debata na temat wartości i zasad wolontariatu	wychowawcy	Cały rok pierwsze półrocze
Podnoszenie efektów kształcenia	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z	przewodniczący zespołów wychowawczych	zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w

	poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	nagrodami za najwyższą średnią i najlepszą frekwencję, konkursy przedmiotowe, testy podsumowujące semestr uświadamianie uczniom szans jakie daje dobre wykształcenie w dorosłym życiu, przygotowanie do pomiaru wiedzy i umiejętności w klasie III i innych egzaminów poszczególnych klas	nauczyciele wychowawcy	zespołach wychowawczych dla poszczególnych klas cały rok
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na lekcjach wychowawczych prowadzonych przez pedagoga szkolnego i wychowawców	pedagog szkolny wychowawcy	Cały rok
M O R A L N A	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	działalność charytatywna, wolontariat szkolny Kształcenie wrażliwości na potrzeby drugiego rówieśnika w klasie – np. dzielenie się kanapkami gdy drugi uczeń jest głodny, przyborami szkolnymi itp.	Wychowawcy, pedagog szkolny, samorząd uczniowski Nauczyciele Wychowawcy Wychowawcy	Cały rok

		Oglądanie filmów edukacyjnych, wspólne tworzenie kodeksu zasad postępowania, scenki rodzajowe		
Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, odwiedzanie miejsc związanych z historią, nauczanie piosenek patriotycznych, udział w imprezach miejskich przypominających o historii miasta, przygotowywanie akademii szkolnych z okazji świąt narodowych, przybliżanie wielkich Polaków -forma słowna, wizualna, multimedialna etc. , podkreślanie roli świąt narodowych poprzez odpowiednie zachowanie podczas akademii, stroju galowego	nauczyciele wychowawcy	zgodnie z kalendarzem uroczystości i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie	
Poznanie kultury rodzimej,	wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze,	Nauczyciele Wychowawcy	Cały rok	

zaznajamianie z kulturą regionu	udział w imprezach miejskich przypominających o historii miasta wspominanie postaci historycznych naszego regionu przeprowadzanie lekcji o historii, legendach i zabytkach Sosnowca, wirtualne podróże po mieście		
Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki, organizowanie Dnia Języków Obcych, rozmowy nt. tolerancji, szacunku i przyjaźni ze wszystkimi kulturami i narodowościami i osobami niepełnosprawnymi, niedołączonymi udział w „Błękitnym Marszu”	nauczyciele, wychowawcy nauczyciele języków obcych wychowawcy, pedagog szkolny Koordinator, pedagog szkolny, delegacja uczniów	Cały rok Cały rok Kwiecień 2018

	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego i wychowawców klas, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, reagowanie na zachowania agresywne wśród uczniów, oglądanie filmów edukacyjnych	pedagog szkolny, wychowawcy wychowawcy nauczyciele pedagog szkolny	zgodnie z harmonogramem opracowanym przez pedagoga cały rok
	Promowanie zdrowego stylu życia	Dzień Sportu zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców na podstawie gotowych scenariuszy, organizowanie w klasie – przygotowywanie zdrowych przekąsek – zajęcia techniczne, oglądanie filmów promujących zdrowy styl życia, tworzenie plakatów tematycznych fluoryzacja zębów udział w akcjach „szklanka mleka” dla	nauczyciel WF nauczyciele biologii i wychowania fizycznego wychowawcy higienistka szkolna higienistka szkolna wychowawcy	Nauczyciele wf Cały rok Ustala higienistka

		każdego ucznia Program dla szkół Organizowanie zawodów sportowych Koordynowanie programu profilaktycznego „Nie pal przy mnie proszę” i „Trzeźwy umysł”	wychowawcy nauczyciele wf pedagog szkolny	Cały rok
S P O Ł E C Z N A	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, udział w wyborach do samorządu szkolnego, promowanie szkoły swoją nienaganną postawą na zewnątrz, zachęcanie do udziału w różnych przedsięwzięciach organizowanych na terenie szkoły,	Nauczyciele, wychowawcy	Cały rok
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.	analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania, rozmowy indywidualne z poszczególnymi uczniami	pedagog szkolny wychowawcy nauczyciele	Cały rok
	Uczenie zasad samorządności i	dzielenie klasy na zespoły i powierzenie im bardziej złożonych zadań,	nauczyciele	Cały rok

	demokracji	Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego. debata nt. praw i wolności w szkole podczas lekcji wychowawczych	koordynator wychowawcy wychowawcy	 Cały rok
	Doskonalenie kultury bycia	Udział w akcji Młodzieżowy Budżet Obywatelski	koordynator	Zgodnie z ustaleniami
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcji „Sprzątanie świata”, „Dzień Ziemi” Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze Zbiórki surowców wtórnych – szkolny recykling Cykl lekcji poświęconych ekologii Dbanie o najbliższe otoczenie- konkursy plastyczne	Nauczyciele, Wychowawcy Nauczyciele, Wychowawcy, Pedagog szkolny Nauczyciele, wychowawcy nauczyciel biologii i przyrody nauczyciele, wychowawcy	Kwiecień 2018 Cały rok Cały rok II semestr szkolny Cały rok

Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	warsztaty dla klas VII prowadzone przez nauczyciela doradztwa zawodowego, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert w klasach młodszych wpajanie dzieciom dobrych wyników w nauce, pozytywnego wchłaniania wiedzy	Nauczyciel doradztwa zawodowego Wychowawcy, nauczyciele	drugie półrocze zgodnie z harmonogramem zajęć cały rok	
Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązków szkolnego	analiza frekwencji uczniów systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami,	Wicedyrektor, Wychowawcy, Pedagog szkolny	sporządzanie miesięcznych zestawień obecności w pierwszym dniu miesiąca Zgodnie z harmonogramem zebrań i dni otwartych, ustalonym na dany rok szkolny	

E		warsztaty dla uczniów	pedagog szkolny	
M	Nauka nabywania	prowadzone przez	wychowawcy	
O	świadomości	specjalistów z PPP		
CJ	własnych słabych i			
O	mocnych stron,	lekcje wychowawcze		Zgodnie z
N	kształtowanie	poświęcone tej tematyce		podanymi
A	samoakceptacji,	– wskazanie konkretnych		terminami
L	budowanie	zajęć		
N	poczucia własnej			
A	wartości			

Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	zajęcia integracyjne w klasach	Wychowawcy klas	Cały rok
	lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu, dramy sytuacyjne		
	organizowanie zajęć profilaktycznych Epsilon dla poszczególnych klas	Pedagog szkolny	
	konkursy profilaktyczne „Stop przemocy”, rozmowy z pedagogiem szkolnym		W zależności od dostępnych terminów
	zajęcia indywidualne z uczniami agresywnymi mające na celu wyciszenie i uczenie bezsiłowego rozwiązywania konfliktów i wyładowania napięcia	Pedagog szkolny	

XI. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,

- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizę przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Program Wychowawczy Szkoły na rok szkolny 2017/2018 został opracowany przez zespół w składzie:

przewodnicząca – Agata Jedlińska-Nowak,

członkowie – Grzegorz Ciechowski,

Marzena Machoń.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę rodziców w porozumieniu z Radą pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 4 im. Juliana Tuwima w Sosnowcu w dniu 27 września 2017 r.